

Konsekvenser av ändringarna i statstjänstemannalagen för redogörelser för bindningar vid domstolar

Statstjänstemannalagen har ändrats genom en lag som trädde i kraft 1.6.2022 (329/2022). Ändringarna inverkar på redogörelserna för domstolarnas domares, sakkunnigledamöters och nämndemäns bindningar. Enligt 5 § i lagen om nämndemän vid tingsrätterna (675/2016) ska nämndemannen innan hen inleder sitt uppdrag och medan uppdraget pågår lämna en sådan redogörelse för bindningar till tingsrätten som avses i 11 kap. 12 § i domstolslagen. Bestämmelserna om redogörelse för bindningar får sitt närmare innehåll i statstjänstemannalagen. Också redogörelserna för domstolarnas sakkunnigledamöters och nämndemäns bindningar bestäms enligt samma bestämmelser.

Enligt 8 a § i den ändrade statstjänstemannalagen **har tjänstemannen själv inte prövningsrätt i fråga om vilka uppgifter som ska lämnas i redogörelsen för bindningar och huruvida de uppgifter som lämnas kan ha betydelse vid bedömningen av hens förutsättningar att sköta uppgifter i tjänsten eller tjänsteförhållandet.** Det tidigare prövningsvillkoret om uppgifternas betydelse i förhållande till den uppgift som ska skötas har således slopats ur lagen. I 1 mom. finns dessutom uttömmande bestämmelser om de uppgifter som skyldigheten att lämna redogörelse gäller. Dessa är uppgifter om näringsverksamhet, ägande i företag och annan förmögenhet, beloppet av och grunden för skulder och andra ekonomiska åtaganden, uppgifter som inte hör till tjänsten i fråga, förtroendeuppdrag och förvaltningsuppgifter samt bisysslor. Bestämmelser om anteckning av uppgifter om bindningar finns dessutom i lagen om registret över domares bindningar och bisysslor (565/2015).

Ändringen av statstjänstemannalagen inverkar inte i någon betydande grad på lämnande av uppgifter i redogörelsen för bindningar, eftersom uppgifterna har begärts också för detta ändamål i en omfattning som motsvarar den gällande lagen. **Det är dock viktigt att de tjänstemän som har lämnat in en redogörelse för sina bindningar kontrollerar uppgifterna och uppdaterar dem vid behov så att de motsvarar det ändrade innehållet i lagen. Det rekommenderas att aktualiteten av redogörelsen för bindningar kontrolleras och uppdateras årligen, åtminstone i fråga om de uppgifter som publiceras i det allmänna datanätet. (inhemska och utländska bindningar, inte sekretessbelagda ekonomiska intressen).**

Lämnande av uppgifter

Redogörelsen för bindningar lämnas innan nämndemannauppdraget inleds och medan det pågår. **Uppgifterna om nämndemännens bindningar meddelas domstolen i samband med förordnandet på en separat blankett. Om det sker förändringar i bindningarna, ska den som är skyldig att lämna en redogörelse själv se till att de lämnas till den domstol där personen är nämndeman.** Domstolen registrerar nämndemännens uppgifter i SiSi-systemet.

De blanketter för redogörelse för bindningar som domstolarna har till sitt förfogande samt registret över domares bindningar och bisysslor (SISI) har nu uppdaterats så att de motsvarar den gällande lagen. Formulären finns nu också i elektronisk form. Dessutom har anvisningen för ifyllande av blanketten och anvisningen i anslutning till registret uppdaterats. Blanketten kan begäras av SISI-kontaktpersonen vid den egna tingsrätten.

Exempel på de uppgifter som ska lämnas finns t.ex. på blanketten för redogörelse för bindningar och i bruksanvisningen som finns i anslutning till SISI-registret. Dessutom har finansministeriet utfärdat en anvisning om uppgifter om statliga tjänstemäns bindningar och bisysslor, som kan läsas [bakom denna länk](#).

Som bäst pågår en uppdatering av SISI-registret så att **också nämndemännen och sakkunnigledamöterna i fortsättningen gör sina egna anmälningar via samma elektroniska tjänst** när SISI-registret tas i bruk i e-tjänsten under 2023.

Mer information och anvisningar

Lisätietoja käyttöoikeuksista sekä apua ja tukea Sisi-järjestelmän käyttämiseen saa tarvittaessa tuomioistuimen Sisi-yhdyshenkilöltä. Myös oikeusrekisterikeskus antaa neuvoja Sisin käyttöä koskevissa kysymyksissä ja ongelmatilanteissa (ork_yor@om.fi). Ytterligare information om åtkomsträttigheterna, hjälp och stöd med att använda SiSi-systemet kan man vid behov få från domstolens SiSi-kontaktperson. Också rättsregistercentralen ger råd i frågor som gäller användningen av SISI och i problemsituationer (ork_yor@om.fi).

Vid Domstolsverket ger specialsakkunnig Ville Huovinen ytterligare upplysningar (ville.huovinen@oikeus.fi).